

Position paper van Een Ander Joods Geluid over 'antisemitisme', ten behoeve van het rondetafel-gesprek van de Cie. BiZa d.d. 12 september 2018.

Dames en heren,

Een Ander Joods Geluid is niet door uw Kamercommissie uitgenodigd om mee te spreken over antisemitisme.

Het is aardig om te weten dat wij enkele jaren geleden wel als gesprekspartner fungeerden voor het Verwey-Jonker Instituut, dat op verzoek van de toenmalige minister van Sociale Zaken, Lodewijk Asscher, een onderzoek deed naar antisemitisme in Nederland. Dit leidde tot een vervolgonderzoek waarin wij ook als getuigendeskundigen participeerden.

Eerder dit jaar (2018) participeerden wij in een programma van het ministerie van Sociale Zaken om antisemitisme bespreekbaar te maken in de Turkse gemeenschap, met behulp van dialoogactiviteiten, lezingen en ontmoetingen.

Graag nemen wij ook het rondetafelgesprek te baat om onze standpunten middels een position paper aan u over te brengen.

We publiceerden hierover op de website van Een Ander Joods Geluid.

“Bevordert het Israëliisch Palestijns conflict antisemitisme in Europa?”

Ja en nee. Het antisemitisme heeft een lange geschiedenis die eeuwen terug gaat, lang voor de stichting van de staat Israël en het ontstaan van bedoeld conflict. Antisemitisme-deskundigen stellen dat het antisemitisme een psychologische methode van individuen, groepen en overheden is om onmacht en woede te kanaliseren tot een obsessie jegens de Jood als vijand. De antisemiet gebruikt hier varianten van een aantal eeuwenoude patronen voor: de jood als woekeraar, als gifmenger, als iemand die zuiverheid corrupteert, etc. Deze obsessie bestond al lang voor Israël werd gesticht. Als antisemitisme iets van alle tijden is, bestaat het nu ook. Op dit moment is de kritiek op de staat Israël voor sommige antisemieten een middel om hun antisemitische standpunten cachet te geven. Het conflict is dus een middel om hun antisemitisme te uiten.

Andere uitingsvormen zijn argumenten over joden die ‘de media beheersen’, of ‘achter de crisis zitten’. Deskundigen menen dat wanneer het Israëliisch-Palestijnse conflict opgelost zou zijn, antisemieten iets anders zullen verzinnen om hun obsessie mee te kunnen voeden, bijvoorbeeld dat joden verantwoordelijk zijn voor de klimaatverandering.

De meeste mensen die kritiek leveren op Israël zijn echter helemaal geen

Bestuur

Jaap Hamburger

Voorzitter

Raymond Nethe

Penningmeester/secretaris

Hedy d'Ancona

Alfred Feberwee

Moshe Gilula

Martine Groen

Andras Krahl

Directeur

Max Wieselmann

Comité van Aanbeveling

Dieuwertje Blok

Hedda van Genneep

Felix Rottenberg

Marjan Sax

Harry de Winter

antisemieten. Hun motivatie is geheel anders. Zij leveren gerechtvaardigde kritiek op de Israëlische bezetting of op het nationalisme van de staat Israël. Antizionisme - kritiek op de heersende Israëlische nationalistische ideologie - is geen antisemitisme. Wat Een Ander Joods Geluid betreft is de één-op-één gelijkstelling van Israël en joden onjuist. Israël is een gewoon land, met een meerderheid van de bevolking die joods is, en een minderheid die dat niet is.

Iets anders is de verbinding die wordt gelegd tussen Israël en individuele joodse burgers in Europa, als zouden deze joden op de een of andere manier verantwoordelijk zijn voor wat er in Israël gebeurt. Dit wordt door veel joden ervaren als bedreigend. Recent geweld tegen joodse doelen in Toulouse, Parijs, Brussel en Kopenhagen dat anti-Israëlisch werd gemotiveerd, maakt joden bang. Het waren incidenten, maar wel zeer serieuze, waartegen joden zich terecht willen beschermen. Is deze bedreiging antisemitisch? Volgens de theorie misschien niet, maar in de praktijk voelt het wel zo. Het uitblijven van een oplossing voor het conflict zal het dreigen met geweld, het daadwerkelijke geweld en de angst voor het geweld slechts doen toenemen.

Een complicerende factor is dat vele joden in Europa hun joodse identiteit stevig hebben verbonden met het reilen en zeilen van Israël, uit religieuze motieven of juist als alternatief voor religieuze gevoelens. Kritiek op Israël, ook de meest zachtmoedige, ervaren zij als kritiek op zichzelf. Dit zorgt voor angstgevoelens, het zogenaamde ‘achter elke boom een antisemiet zien’, terwijl daar heel vaak geen reden voor is. Vanuit Israël wordt intussen de boodschap uitgedragen dat de Israëlische regering spreekt namens alle joden in de wereld en de belangen behartigt van alle joden, waar zij ook wonen. Dit maakt het er niet eenvoudiger op.”

Tot zover hetgeen wij hierover al meldden op onze website.

Ervaren wij, de medewerkers en bestuursleden van EAJG, zelf antisemitisme?

Op straat? Eigenlijk nooit. Maar als wij in Amsterdam-West of op de Amsterdamse Zuidas naar sjoel fietsen, dragen wij geen keppel, dus misschien maken wij ons te weinig bekend als Joden. Vindt iemand iets van de meezot bij ons thuis aan de deurposten? Daar is nooit van gebleken.

Schrijft iemand wel eens een antisemitische reactie op onze Facebookpagina? Stuurt iemand wel eens een antisemitische brief naar ons? O jazeke. En die vallen uiteen in drie categorieën.

De eerste is de klassieke antisemiet. Die zien we niet heel vaak langskomen, want veel klassieke antisemieten hebben hun werkterrein inmiddels verlegd naar de islamofobie. Dit zijn de ‘reageerders’ die verbanden leggen tussen de bankiersfamilie Rothschild, de Illuminati, Bilderberg, de CIA, ons DNA, Kabbala etc. etc. Wij zien u gapen. Wij gapen ook. Het is meestal wartaal en altijd oninteressant, een potpourri van zoveelstehands denkwerk.

De tweede is de persoon die zich enorm opwindt over wat er in Palestina gebeurt met de Palestijnse bevolking, en die emotie kanaliseert door Joden bijvoorbeeld met

nazi's te vergelijken. Het taalgebruik is ook altijd hetzelfde, 'hullie daar in Israhel zouden toch beter moeten weten.' Vaak gaan we achter de schermen de dialoog aan.

De derde is de rabiante filosemiet. Van het bonte gezelschap deeltijdvrijwilligers in het Israëlische leger, would-be rabbijnen, woestijn-gidsen, opiniemakers en amateur-islamologen ontvangen wij elke dag missives over wat wij allemaal fout doen. Als wij als Joden online worden uitgescholden gaat het meestal om onze 'zelfhaat'. Wij deugen niet, want wij zijn niet pro-Israël zoals de schrijvers graag zouden zien. Engagement met Palestijnen is volgens sommigen niet verenigbaar met een Joodse identiteit, en dus moet er iets mis zijn. Wij zijn niet Joods genoeg, of, nog erger, wij zijn verraders. Omdat de meeste van deze schrijftafelhelden niet moedig genoeg zijn, om een fysieke ontmoeting-met-gesprek aan te durven, komt het nooit tot geweld. Ook degenen die met Israëlische vlaggen bij de deur bivakkeren van bijeenkomsten die wij mede organiseren, gillen en krijsen wel, maar daar blijft het bij. Wij verwijderen hun teksten en halen onze schouders op. Wij zien wel dat er een stevige coalitie bestaat tussen sommige filosemieten en sommige Joden, die zich gezamenlijk opwerpen als spreekbuizen van de Joodse gemeenschap. Iedereen mag alles, maar wij verzoeken u wel dit vertegenwoordigende mandaat met een korrel zout te nemen. Degene met de grootste mond, of de grootste Israëlische vlag, is niet noodzakelijkerwijs ook degene die een meerderheidsstandpunt vertegenwoordigt.

Wat willen wij u meegeven?

1 Wij willen graag waarschuwen voor de vermenging, juridisch of anderszins, van het begrip antisemitisme met kritiek op de staat Israël. Dit is een heilloze weg. Onze belangen hier, als joden in Nederland, zijn niet gebaat bij deze vermenging. In onze reactie op de op 11 september aan uw Cie. aangeboden petitie werken wij dit punt zelfstandig uit.

2 Wij doen graag een beroep op u om te werken aan een waarlijk pluriforme, diverse en eerlijke samenleving. In de samenleving waarin ieder zich gelijkwaardig en ten volle kan ontplooiën - etnisch, cultureel, spiritueel, lichamelijk en in de meest verrassende combinaties en permutaties - gedijen Joden het best en kunnen wij het meest bijdragen aan de wereld om ons heen.

J. Hamburger, vz. namens staf, bestuur en Comité van Aanbeveling van Een Ander Joods Geluid